

Delårsrapportering 2010

Övertorneå kommun

Revisionsrapport

November 2010

PerÅke Brunström
Certifierad kommunal revisor

Conny Erkheikki
Auktoriserad revisor

Innehåll

Sammanfattning och bedömning	3
Inledning	4
Bakgrund	4
Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	4
Revisionskriterier	5
Metod	5
Granskningsresultat	6
Föreskrifter och tidplan	6
Delårsrapportens innehåll	6
Förvaltningsberättelse	7
Resultaträkningar	9
Balansräkningar	10
Kassaflödesrapport	10
Sammanställd redovisning	10
Redovisningsprinciper	10

Sammanfattning och bedömning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna har Komrev inom PwC granskat Övertorneå kommuns delårsrapportering. Syftet med granskningen är dels att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat, dels att bedöma om delårsrapporteringen sker i enlighet med lag om kommunal redovisning.

Sammantaget visar vår granskning att delårsrapporten på några punkter avviker från den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed. Vi bedömer dock inte att avvikelserna är sådana att de riskerar att missleda kommunfullmäktige eller en utomstående beslutsfattare.

Kommunen avviker från god redovisningssed på följande områden vilket bör beaktas till kommande års delårsrapportering:

- Delårsrapporten omfattar endast kommunens förvaltning. Enligt normgivaren bör den omfatta hela kommunkoncernen.
- Inkomster och utgifter periodiseras inte i den omfattning som är nödvändigt för att erhålla en rättvisande resultatredovisning.
- Intern försäljning inom kommunen har inte rensats bort ur resultaträkningen, vilket fått till följd att externa kostnader och intäkter ej kan redovisas och analyseras.
- Vid delårsbokslutet upplupna kostnader och intäkter registreras inte i ekonomisystemet utan hanteras manuellt. Detta får till följd att delårsredovisningens resultat- och balansräkningen inte kan härledas ur bokföringen och att reviderbarheten blir låg.

Vidare visar granskningen att resultatet i delårsrapporten i allt väsentligt är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet som fullmäktige beslutat om. Angående god ekonomisk hushållning i ett verksamhetsperspektiv så är vår bedömning att mål/mått behöver utvecklas så att de visar mätbara samband mellan resursförbrukning, prestationer, resultat och effekter. Först då kan en revisionell bedömning av utfallen göras.

Inledning

Bakgrund

Kommuner och landsting är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av hur fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet uppfylls ska grunda sig på de uppgifter som kommunstyrelsen är ansvarig för och lämnar i sin delårsrapport.

Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Huvudsyftet med granskningen är att ge de förtroendevalda revisorerna ett underlag för deras bedömning av om resultatet i delårsrapporten är förenligt fullmäktiges mål. Därutöver syftar granskningen även till att bedöma om kommunens delårsrapportering sker i enlighet med kommunala redovisningslagen (KRL). Inom ramen för detta syfte ska följande revisionsfrågor besvaras:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har utförts enligt god revisionsmed. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning och god redovisningssed
- Interna regelverk och instruktioner
- Eventuella fullmäktigebeslut

Metod

Granskningen har utförts genom:

- Analys av relevanta dokument
- Granska specifikationer och underlag till väsentliga balansposter i den omfattning som krävs för att i allt väsentligt säkerställa en rättvisande redovisning
- Översiktlig analys av resultaträkning samt resultatprognos för året
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen
- Intervjuer med berörda tjänstemän

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Granskningsresultat

Föreskrifter och tidplan

Vi har inte kunna finna några föreskrifter för delårsrapportering beslutade av fullmäktige i Övertorneå.

Anvisningar från ekonomikontoret till nämnderna innehåller tidplan, uppgifter som infordras av nämnderna samt blanketter och mallar för uppgiftslämnandet.

Kommunstyrelsen har behandlat delårsrapporten 2010-10-25, dvs nästan två månader efter rapporttidens utgång. Fullmäktige kommer att behandla rapporten 2010-11-08. En delårsrapport sägs mista sin aktualitet efter ca två månader.

Kommentarer: Inom ramen för uppföljningsreglemente (eller motsvarande) rekommenderas fullmäktigeföreskrifter tas fram. Dessa kan innehålla krav på för vilken/vilka perioder delårsrapport ska upprättas, när de ska presenteras i olika beslutsorgan och vad de ska innehålla utöver vad som krävs av lag och normgivare. De bör också innehålla tydliga krav på vad kommunkoncernens enheter – nämnder och företag ska rapportera till kommunledningen vid delårsrapportens upprättande.

Anvisningarna från ekonomikontoret bör utvecklas bl a på ett sätt så att periodiserade räkenskaper för delåret kan åstadkommas i ekonomisystemet.

Delårsrapportens innehåll

Kommunens delårsrapport innehåller:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Kassaflödesrapport
- Prognos över förväntat utfall
- Verksamhetsberättelser för nämnderna
- Redogörelse för tillämpade redovisningsprinciper

Kommentarer: Med undantag för en sammanställd redovisningen för hela kommunkoncernen bedöms delårsrapporternas innehåll väl motsvara de krav som ställs i lag om kommunal redovisning och uttalande från normgivaren.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen utgör kärnan i delårsrapporten och ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av verksamhet och resultat sedan balansdagen. Berättelsen ska också lämna information om viktiga förhållanden och händelser av väsentlig betydelse.

Som redan nämnts ställer lagstiftningen krav på att kommunen i budgeten ska ange mål och riktlinjer för vad som är god ekonomisk hushållning. Målen och riktlinjerna som ska omfatta både verksamhet och ekonomi, ska utvärderas i förvaltningsberättelsen.

Kommunens förvaltningsberättelse redovisar information på följande områden:

- Finansiell omvärldsanalys
- Befolkning och arbetsmarknad
- Fastighetsförsäljningar
- Organisationsförändringar
- Upphandlingar
- Sjukfrånvaro
- Balanskravet
- Medelsförvaltning
- Pensionsförpliktelser
- Skatteintäkter
- Avstämning av mål

Kommentar: Delårsrapportens förvaltningsberättelse fokuserar på uppföljning av kommunens ekonomi. Till kommande år bör förvaltningsberättelsen utvecklas vad avser:

- Redovisning av verksamhetens utfall
- Redogörelse för viktiga förhållanden och händelser av väsentlig betydelse
- Redovisning av sk ”särskilda upplysningar” om ekonomi och verksamhet i företag som kommunen har ett betydande inflytande i

Nedan följer en sammanfattning av delårsrapportens uppföljning av målen för god ekonomisk hushållning:

<i>Mål</i>	<i>Följs upp</i>	<i>Målupp- fyllelse</i>
Oförändrad utdebitering	Ja	Ja
Soliditeten ska vara oförändrad under planperioden och aldrig understiga 65%	Ja	Ja
Nettokostnaderna ska inkl. avskrivningarna ska uppgå till högst 98% skatter och generella bidrag	Ja	Ja
Investeringarna ska högst utgör 6% av skatter och generella bidrag eller belopp motsvarande avskrivningarna, beräknat som ett genomsnitt under planperioden	Ja	Delvis
Lån ska i princip endast tas upp för investeringar som genererar intäkter	Ja	Ja
Årets resultat ska utgöra minst 1% av kommuns skatter och generella bidrag.	Ja	Ja
Sjukfrånvaron ska högst uppgå till 5% av den arbetade tiden	Ja	Nej
Minst 20 arbetstillfällen ska skapas varje år	Ja	Ja
Energianvändningen ska minska med 3%	Nej	-

Kommentarer: De mål fullmäktige bestämt i budget bedöms ge uttryck för vad som är god ekonomisk hushållning i ett finansiellt perspektiv. Dessa mål följs också upp i delårsrapporten och utfallen bedöms i allt väsentligt vara förenliga med fullmäktiges mål.

När det gäller fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv är vår uppfattning att mål/mått behöver utvecklas så att de visar mätbara

samband mellan resursförbrukning, prestationer, resultat och effekter. Först då kan en revisionell bedömning av utfallen göras.

Resultaträkningar

Delårsrapportens resultaträkningar är upprättade enligt lagens resultaträknings-schema med undantag för posterna: "Verksamhetens intäkter" och "Verksamhetens kostnader". Dessa poster har netto redovisats i posten "Verksamhetens Nettokostnader". Till kommande år bör postindelningen i lagens resultaträkningschema följas på denna punkt. Resultaträkningen är väl notad med tilläggsinformation med undantag uppgifter till resultaträkningens första poster.

Jämförelser sker med samma delårsperiod föregående år. För resultaträkningen lämnas även en årsprognos som jämförs med budget. Denna hade med fördel kunnat jämföras med april-prognosen och 2009 års utfall (se nedan). Jämförelsen visar att augusti-prognosen inte avviker på något avgörande sätt mot april-prognosen eller mot föregående års utfall.

2010	Prognos	Prognos	Budget	Utfall	Avvikelse	Avvikelse	Avvikelse
mkr	aug 2010	apr 2010	2010	2009	april progn	mot budget	mot fg år
Verksamhetens Nettokostnader	-261	-262	-263	-258	0	2	-3
Avskrivningar	-16	-16	-16	-16	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-277	-278	-279	-275	0	2	-3
Skatteintäkter o generella statsbidrag	162	161	156	161	1	6	1
Generella statsbidrag och utjämning	126	126	127	123	0	-1	3
Finansiella intäkter	6	4	4	12	2	2	-6
Finansiella kostnader	-5	-2	-4	-8	-3	-1	4
Resultat	12	11	4	12	1	8	0

Angående den lämnade års-prognosen så är det värt att notera att den bygger på att de sista fyra månaderna ska gå med ett underskott på -1,3 mkr vilket kan te sig underligt mot bakgrund att de första åtta månaderna gått med ett överskott på 13,3 mkr. Antingen är prognosen för pessimistisk eller så borde den kraftiga resultatförsämringen ha kommenterats i årsredovisningen!

Balansräkningar

Balansräkningarna är väl notade med tilläggsinformation och utformade enligt lagens balansräkningsschema. Balansräkningen jämförs med siffror per 2009-12-31, 2009-08-31 och en prognos lämnas för utfallet 2010-12-31.

Kommentar: Till kommande år bör balansräkningens notas med information anskaffningsvärden, marknadsvärden och eventuellt nedskrivna värden för kortfristiga placeringar.

Kassaflödesrapport

Delårsrapportens kassaflödesrapport är uppställd i enlighet normgivarens rekommendation, dvs den redovisar betalningsflödena uppdelat på:

- Verksamhet
- Investeringar
- Finansiering

och utmynnar i likvida medels förändring.

Kommentarer: Enligt balansräkningarna är kassaflödet (förändring av ”Kassa och bank”) under delårsperioden +15 927 tkr. Kassasflödensanalysens förändring uppgår till +14 313 tkr. För differensen på 1 614 tkr lämnas ingen förklaring.

Sammanställd redovisning

Rådet för kommunal redovisning har i december 2002 informerat om sin syn på delårsrapportering i ett uttalande. Enligt detta uttalande bör rapporten omfatta hela kommunkoncernen. Vidare finns sedan juni 2009 ett rekommendation om vad en sk. sammanställd redovisning i kommunala sammanhang bör innehålla.

För att kommunen ska kunna anses följa ovanstående normgivning bör konsoliderade resultat- och balansräkningar samt sk. ”särskilda upplysningar” till förvaltningsberättelsen lämnas i delårsrapporten.

Kommentarer: Den förklaring som lämnas till varför en sammanställd redovisning inte lämnas i delårsrapporten nämns att företagen tillämpar en annan delårsperiod (jan – juni). Vår uppfattning är att kommunen som ägare eller delägare ska ge direktiv till sina koncernföretag om det uppgiftslämnande som krävs för att kommunen ska kunna lämna sina finansiella rapporter.

Redovisningsprinciper

De räkenskaper som ingår i delårsrapporten vilar inte på ett bokslut. Vid delårsbokslutet upplupna kostnader och intäkter registreras inte i ekonomisystemet utan hanteras manuellt. Detta får till följd att delårsredovisningens resultat- och balansräkningen inte kan härledas ur bokföringen och att reviderbarheten blir låg.

En översiktlig granskning av de redovisningsprinciper som tillämpas i delårsbokslutet visar följande:

- Interna försäljningar inom kommunen har inte rensats bort ur räkenskaperna.
- Avskrivningar på investeringar som tagits i bruk under delårsperioden har inte bokförts.
- Skatteintäkter periodiseras inte i enlighet med rådet för kommunal redovisningsrekommendation. Periodisering av slutavräkningarna har dock beaktats i årsprognosen.
- Semesterlöner, okompenserad övertid och retroaktiva löner har inte periodiseras utan redovisas enligt kontantmetoden.
- Pensioner periodiseras på grundval beräkning gjord per 2010-08-31.

2010-11-02

A handwritten signature in blue ink that reads 'Per Åke Brunström'.

Projektledare

Per Åke Brunström

Uppdragsledare

Hans Forsström

